

Waterschap Roer en
Overmaas
Buffer Ankerkade, Maastricht

Verkennd flora- en faunaonderzoek

**WATERSCHAP ROER EN
OVERMAAS**
Buffer Ankerkade, Maastricht

Verkennd flora- en faunaonderzoek

Projectnummer: WRO107
Rapportnummer: WRO107-FF-DEF01
Status: Definitief
Datum: 10 december 2015

Opsteller:
R. Janssen

Verificatie:
E. Bosch-Thomas

Validatie:
J. Sizoo-Schrijver

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding.....	1
1.2	Doelstelling.....	1
1.3	Leeswijzer	1
2	Projectgegevens	3
2.1	Ligging van het plangebied.....	3
2.2	Voorgenomen plan	4
3	Natuurbescherming	7
3.1	Flora- en faunawet.....	7
3.1.1	Ontheffingen Flora- en faunawet	7
3.1.2	Bescherming vogels	8
3.2	Gebiedsbescherming	8
3.2.1	Natuurbeschermingswet 1998.....	8
3.2.2	Ecologische Hoofdstructuur.....	9
3.2.3	Boswet	10
4	Inventarisatie flora en fauna	11
4.1	Literatuuronderzoek	11
4.1.1	Telmee.nl	11
4.2	Veldbezoek.....	12
5	Interpretatie.....	15
5.1	Flora.....	15
5.2	Algemeen beschermde soorten.....	15
5.3	Vogels	15
5.4	Zoogdieren	15
5.5	Herpetofauna.....	16
5.6	Vissen	16
5.7	Overige soorten	16
6	Effecten voorgenomen ingrepen.....	17
6.1	Beschermde soorten	17
6.1.1	Flora.....	17
6.1.2	Algemeen beschermde soorten.....	17
6.1.3	Vogels	17
6.1.4	Zoogdieren	17
6.2	Beschermde gebieden	18
7	Conclusies en aanbevelingen.....	19
7.1	Beschermde soorten	19
7.1.1	Flora – aanvullend veldbezoek en werken volgens gedragscode.....	19
7.1.2	Algemeen beschermde diersoorten - rekening houden met zorgplicht	19
7.1.3	Broedvogels – rooiwerkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen	19
7.1.4	Bever - geen effect, bij aantreffen direct contact met ecooloog	20
7.1.5	Vleermuizen - indien dode boom gekapt wordt, is aanvullend onderzoek nodig	20
7.2	Beschermde gebieden	20

8	Geraadpleegde literatuur.....	21
---	-------------------------------	----

Tabellenlijst

Tabel 1: Gemelde waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied op de website www.telmee.nl (2010-2015).	11
--	----

Afbeeldingenlijst

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) (bron luchtfoto: Bing Maps).	3
Afbeelding 2: Impressie van het plangebied.	3
Afbeelding 3: Schetsontwerp voor de realisatie van de Buffer Ankerkade.	5
Afbeelding 4: Ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van de omliggende Natura2000-gebieden (bron: Natura2000 Network Viewer).	9
Afbeelding 5: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van de EHS (bron: Provinciaal Natuurbeheerplan Limburg).	10
Afbeelding 6: Aangetroffen vogelnesten binnen het plangebied (rood omlijnd) tijdens het veldbezoek.	14
Afbeelding 7: Aangetroffen vraatsporen van de bever tijdens het veldbezoek.	14

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het waterschap Roer en Overmaas is voornemens om een buffer nabij de Ankerkade te Maastricht te realiseren. Ten behoeve van de buffer wordt grond vergraven en vegetatie gerooid. Tevens wordt een deel van de watergang Kanjel verlegd. Dergelijke werkzaamheden kunnen leiden tot negatieve effecten op beschermde planten- en diersoorten. Voorafgaand aan de werkzaamheden is daarom middels een verkennend flora- en faunaonderzoek inzichtelijk gemaakt welke effecten optreden op aanwezige beschermde soorten.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is het verkrijgen van een indruk omtrent de (waarschijnlijk) aanwezige beschermde flora en fauna binnen en in de nabijheid van het plangebied voor de buffer. Daarnaast wordt nagegaan of ter plaatse van het plangebied of de directe omgeving sprake is van gebiedsbescherming.

Binnen het onderzoek wordt beoordeeld of de groene wet- en regelgeving (Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998, overige gebiedsbescherming) de uitvoering van het project in de weg kan staan. Indien dit het geval is, wordt aangegeven welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om het project doorgang te kunnen laten vinden.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 Projectgegevens. De gegevens van het plangebied, zoals de geografische ligging, zijn beschreven in hoofdstuk 2. Ook wordt hier ingegaan op de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied.
- Hoofdstuk 3 Natuurbescherming. Dit hoofdstuk geeft een korte toelichting op de natuurbescherming door de Flora- en faunawet. Daarnaast wordt voor het plangebied en de directe omgeving nagegaan of sprake is van gebiedsbescherming op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 en/of het provinciale beleid.
- Hoofdstuk 4 Inventarisatie flora en fauna. Hoofdstuk 4 bevat een overzicht van de verzamelde gegevens ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten binnen en nabij het plangebied. Dit overzicht is verkregen op basis van literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek. De verkennende inventarisatie is uitgevoerd op 26 november 2015 door de heer R. Janssen.
- Hoofdstuk 5 Interpretatie. Aan de hand van de aanwezige biotopen binnen het plangebied zijn de verzamelde gegevens uit hoofdstuk 4 geïnterpreteerd. Voor de in de literatuur vermelde soorten en de waargenomen soorten tijdens het veldbezoek wordt aangegeven welke functie het plangebied zal of kan vervullen.
- Hoofdstuk 6 Effecten voorgenomen ingrepen. Per soortgroep wordt aangegeven welke effecten tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase van het project kunnen worden verwacht op beschermde soorten. Daarnaast wordt aangegeven of effecten op beschermde gebieden zullen optreden.
- Hoofdstuk 7 Conclusies en aanbevelingen. Aangegeven wordt of en zo ja, op welke wijze de groene wet- en regelgeving de uitvoering van het voorgenomen project in de weg staat. Daarbij worden, voor zover mogelijk, aanbevelingen gedaan ten aanzien van de te ondernemen vervolgstappen om het project toch doorgang te kunnen laten vinden.

2 Projectgegevens

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied en het huidige gebruik van het plangebied. Tenslotte worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het plangebied kort beschreven.

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied is aan de noordzijde van Maastricht gelegen, direct ten oosten van de Maas en tussen de wegen Ankerkade en Willem Alexanderweg. Ten zuiden van het plangebied is de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Limmel gelegen. Ten noorden van het plangebied zijn woonhuizen en bedrijven aanwezig.

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit grasland en bos. Hiertussen loopt de watergang Kanjel. De ligging en een impressie van het plangebied is weergegeven in afbeelding 1 en 2.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) (bron luchtfoto: Bing Maps).

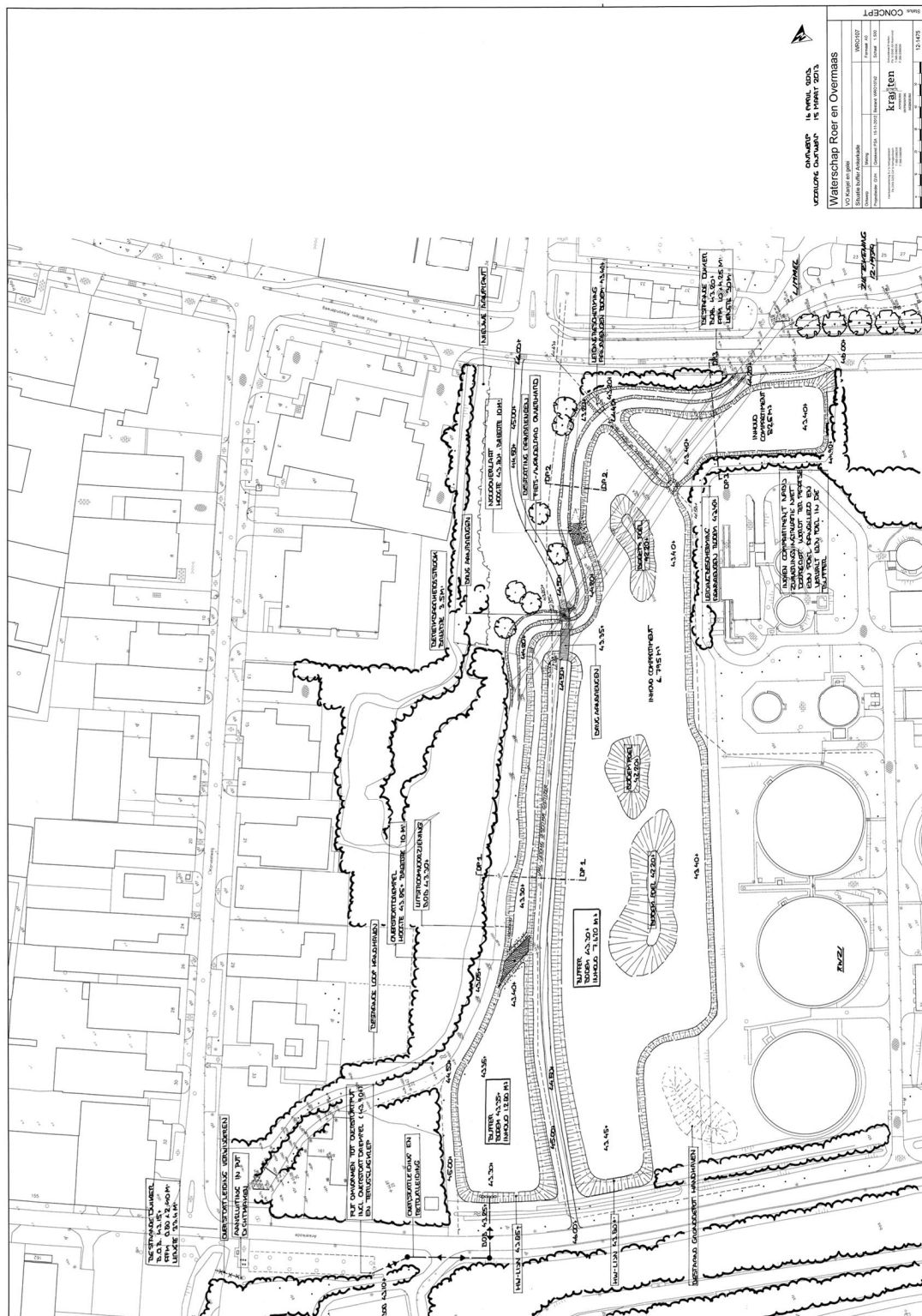
Afbeelding 2: Impressie van het plangebied.

2.2 Voorgenomen plan

Binnen het plangebied wordt een buffer aangelegd en wordt een deel van de huidige watergang Kanjel verlegd. Hiervoor dient een deel van het aanwezige bos en grasland gerooid en vergraven te worden. In afbeelding 3 is de ontwerpschets van de buffer en Kanjel opgenomen.

Afbeelding 3: Schetsontwerp voor de realisatie van de Buffer Ankerkade.

3 Natuurbescherming

Kort wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de bescherming van planten- en diersoorten krachtens de Flora- en faunawet. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de gebiedsbescherming die op het plangebied van toepassing is.

3.1 Flora- en faunawet

De bescherming van zowel inheemse als uitheemse, in het wild levende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet bevat een algemeen (passief) beschermingsregime voor aangewezen planten- en diersoorten. Daarnaast zijn in de Flora- en faunawet beschermde leefgebieden aangewezen voor de instandhouding van beschermde soorten. De Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn zijn in onze nationale Flora- en faunawet geïmplementeerd.

Wat betreft de flora is het verboden om beschermde soorten uit te steken, te vernielen, te beschadigen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8 Flora- en faunawet). Ten aanzien van fauna geldt dat het verboden is beschermde dieren in hun natuurlijke leefomgeving te doden of te verwonden, opzettelijk te verontrusten of voortplantingsplaatsen (bijvoorbeeld nesten) te verstoren, te beschadigen of weg te nemen (artikel 9 t/m 13 Flora- en faunawet).

3.1.1 Ontheffingen Flora- en faunawet

Voor het verrichten van ingrepen die een nadelig effect hebben op beschermde flora en fauna is in principe een ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. In het Besluit van 10 september 2004 (AMvB artikel 75) wordt onderscheid gemaakt in de algemeenheid van soorten en de noodzaak voor ontheffingsaanvraag.

De beschermde soorten zijn daartoe ingedeeld in een drietal categorieën (tabellen):

1. Algemene soorten.
2. 'Overige' soorten.
3. Soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn, soorten van bijlage I van de AMvB en alle vogelsoorten.

Voor algemene soorten (tabel 1, AMvB artikel 75) geldt een vrijstelling voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet voor wat betreft activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkeling. Voor andere activiteiten is een ontheffing nodig. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort' (de zogenaamde lichte toets).

Voor 'overige' soorten (tabel 2, AMvB artikel 75) en alle vogelsoorten geldt dat voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkeling vrijstelling voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet wordt verleend, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister goedgekeurde gedragscode. Voor andere activiteiten is een ontheffing nodig. Voor ontheffingsaanvragen geldt de lichte toets (zie algemene soorten).

Voor streng beschermde soorten (tabel 3, AMvB artikel 75) geldt dat voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik vrijstelling wordt verleend van artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Voor ruimtelijke ontwikkeling is de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk. Voor bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik in de land- en bosbouw wordt géén vrijstelling verleend voor het opzettelijk verontrusten (artikel 10 Flora- en faunawet) van soorten van tabel 3 en is geen ontheffing mogelijk.

De aanvragen van een ontheffing voor soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria (de zogenaamde uitgebreide toets):

- Er is sprake van een in of bij wet genoemd belang.
- Er is geen alternatief.
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Hierbij geldt tevens, dat voor vogelsoorten en voor soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn geen ontheffing kan worden verleend voor het optreden van negatieve effecten als gevolg van ruimtelijke ontwikkeling. Er is voor deze groep van soorten alleen een ontheffing mogelijk voor belangen die zijn vermeld in de Europese Vogelrichtlijn, dan wel Habitatrichtlijn. Negatieve effecten bij ruimtelijke ingrepen dienen derhalve geheel voorkomen te worden.

3.1.2 Bescherming vogels

Zoals hiervoor is aangegeven, zijn vrijwel alle vogelsoorten die in Nederland voorkomen, beschermd krachtens de Flora- en faunawet. Dat betekent dat nesten van broedende vogels niet mogen worden verwijderd. Daarnaast geldt voor een aantal vogelsoorten dat het nest ook buiten het broedseizoen beschermd is.

Daarbij zijn vijf categorieën vaste nesten te onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, daarbuiten in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw, huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die (vrijwel) elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil, slechtvalk).
4. Nesten van vogels die jaar in, jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd, ransuil).
5. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar tevoren hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (bijvoorbeeld oeverzwaluw, kokmeeuw). Een omgevingscheck door een deskundige dient uit te wijzen of in de omgeving voldoende gelegenheid is om zelfstandig een nieuw nest te bouwen of te zoeken.

Welke soorten tot een van de vijf bovengenoemde categorieën behoren, is vastgelegd in een lijst met circa tachtig soorten.

3.2 Gebiedsbescherming

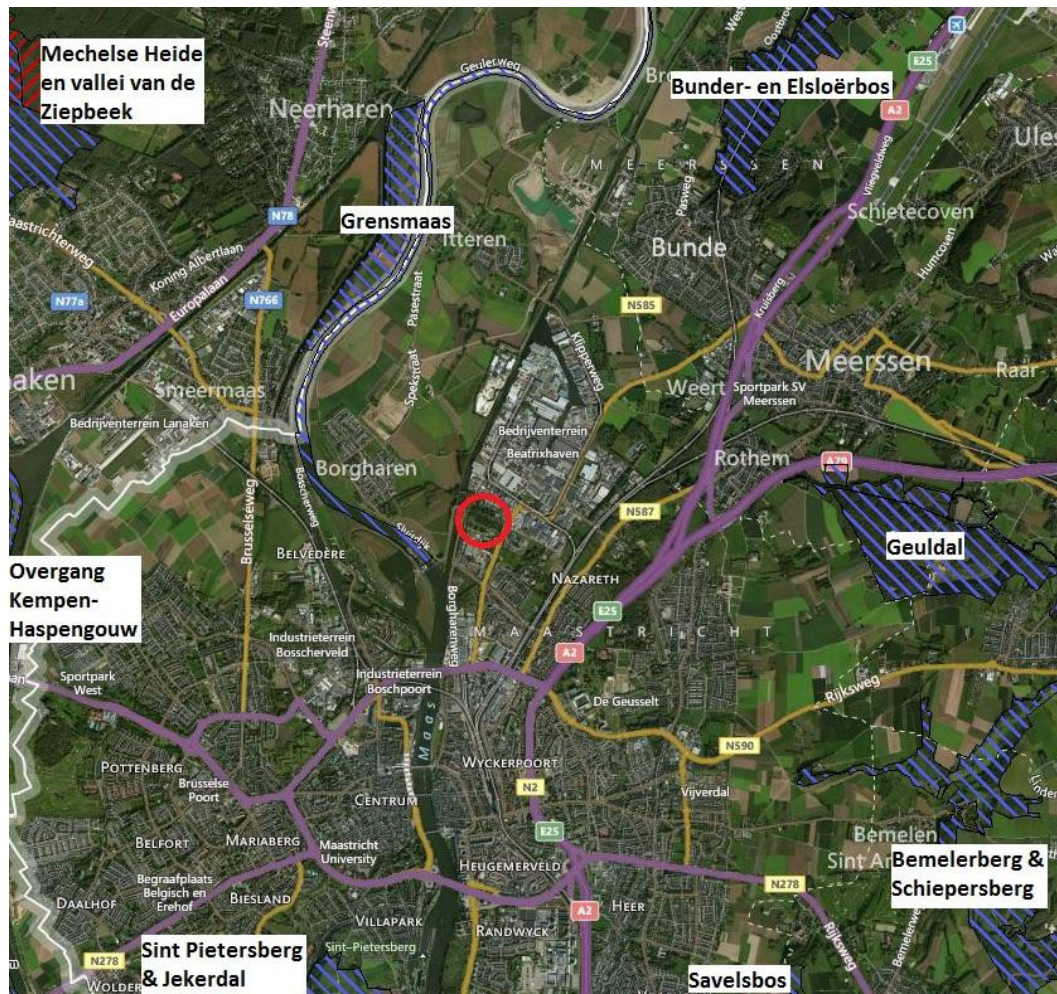
Om vast te stellen of binnen of nabij het plangebied mogelijk sprake is van gebiedsbescherming is de gebiedsbescherming volgens de Natuurbeschermingswet 1998 en de gebiedsbescherming volgens de provincie Limburg geraadpleegd.

3.2.1 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 richt zich op beheer, herstel en bescherming van de Natura2000-gebieden (Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden). Ter bescherming van de natuurwaarden waarvoor de verschillende Natura2000-gebieden zijn aangewezen, mogen projecten die de kwaliteit van de habitattypen kunnen verslechteren of die een verstorend effect hebben op soorten, niet worden uitgevoerd zonder een vergunning. Hierbij is van belang dat de Natuurbeschermingswet 1998 een zogenaamde 'externe werking' kent. Dit houdt in, dat ook projecten buiten beschermde gebieden vergunningsplichtig kunnen zijn, wanneer zij een negatief effect hebben op het beschermde gebied.

Het plangebied bevindt zich niet binnen of aangrenzend aan een Natura2000-gebied (zie afbeelding 4). In de omgeving van het plangebied bevinden zich diverse Natura2000-gebieden. Het betreft de gebieden Grensmaas (0,6 km), Geuldal (3,1 km), Bemelerberg & Schiepersberg (3,9 km), Bunder- & Elsloërbos (3,9 km), Sint Pietersberg & Jekerdal (4,4 km), Overgang Kempen-Haspengouw (4,4 km), Mechelse Heide & vallei van de Ziepbeek (4,8 km) en Savelsbos (5,2 km). De realisatie van de buffer en het verleggen van de Kanjel betreft slechts een kleine ingreep waarbij externe effecten, zoals een toename aan stikstofdepositie, niet verwacht worden. Er bestaat derhalve geen enkele relatie tussen het plangebied en de nabij gelegen Natura2000-gebieden.

Afbeelding 4: Ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van de omliggende Natura2000-gebieden (bron: Natura2000 Network Viewer).

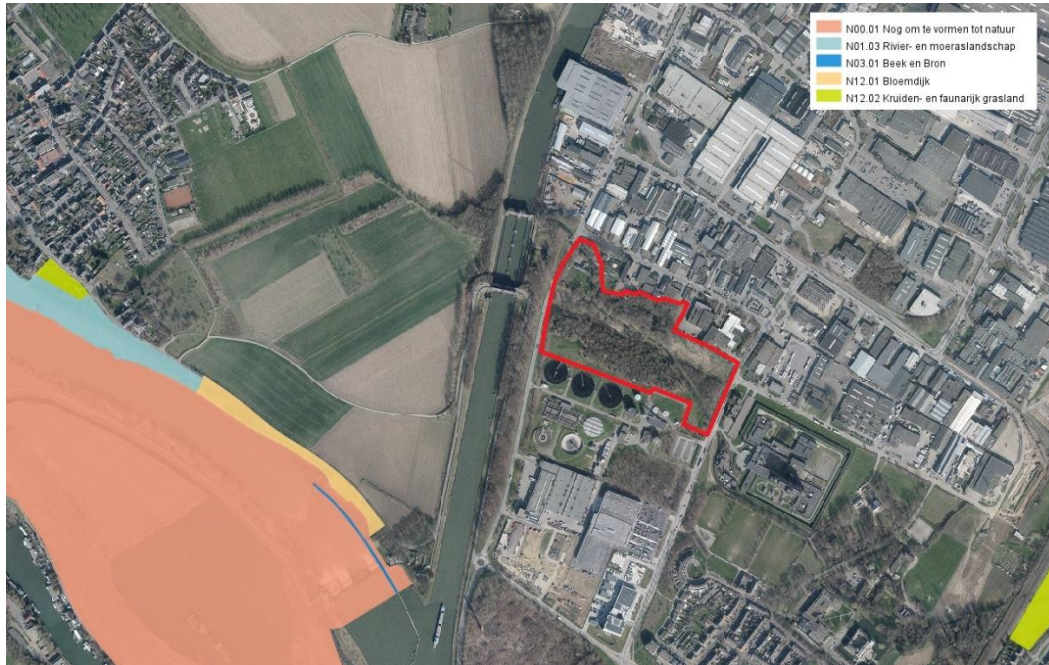

3.2.2 Ecologische Hoofdstructuur

Net als voor de Natura2000-gebieden is het ruimtelijk beleid voor de EHS erop gericht de wezenlijke kenmerken van de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Derhalve is voor de EHS het 'nee, tenzij'-regime ingevoerd. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het EHS-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang en waarbij geen alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn. In dat geval dient compensatie van de aangetaste waarden plaats te vinden (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007).

Het meest nabijgelegen deel van de EHS bevindt zich op circa 450 meter afstand van het plangebied (zie afbeelding 5). De EHS bevindt zich aan de overzijde van de Maas. Er bestaat geen enkele relatie tussen het plangebied, de voorgenomen ingreep en de EHS.

Afbeelding 5: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van de EHS (bron: Provinciaal Natuurbeheerplan Limburg).

3.2.3 Boswet

Aangezien de werkzaamheden onder andere het kappen van een bosje betreffen, is nagegaan of de Boswet van toepassing is op het plangebied.

Onder de Boswet vallen:

- Alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen.
- Alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²).
- Bomen in een rijbeplanting die uit meer dan 20 bomen bestaat.

Het plangebied betreft een bosje van circa 18.000 m² en is gelegen binnen de bebouwde kom van Maastricht. Voor de gemeente Maastricht geldt dat de 'bebouwde kom Boswet' overeenkomt met de algemene begrenzing van de bebouwde kom zoals geldt voor het bestemmingsplan van Maastricht. Het plangebied valt dus niet onder de Boswet. Voor bomen binnen de bebouwde kom van Maastricht heeft de gemeente een bomenverordening opgesteld. Op basis van deze verordening dient een vergunning aangevraagd te worden voor de kap van het bosje.

4 Inventarisatie flora en fauna

De inventarisatie van flora en fauna binnen het plangebied bestaat uit twee delen. Allereerst is literatuuronderzoek uitgevoerd naar reeds beschikbare gegevens ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten. Vervolgens is een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied om een actuele indruk te verkrijgen van de aanwezige biotopen binnen het plangebied.

4.1 Literatuuronderzoek

4.1.1 Telmee.nl

De website www.telmee.nl is opgezet door landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's), samenwerkend in de koepelorganisatie Veldonderzoek Flora en Fauna (VOFF). De PGO's zijn natuurorganisaties of -bureaus die zich op diverse manieren bezig houden met de inventarisatie van soorten in Nederland, zoals onder andere SOVON vogelonderzoek Nederland en de Zoogdiervereniging. Naast deze PGO's is het voor iedereen mogelijk waarnemingen door te geven aan de site. De waarnemingen worden op de site weergegeven op een interactieve kaart. De ingevoerde gegevens vanaf 1 januari 2010 (de gegevens mogen maximaal vijf jaar gebruikt worden) zijn geraadpleegd voor deze inventarisatie-eenheid.

Aan de hand van de verspreidingsgegevens op www.telmee.nl worden in de omgeving van het plangebied diverse strenger beschermde soorten verwacht (tabel 2 en/of 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Opgemerkt dient te worden dat de website www.telmee.nl de verspreidingsgegevens weergeeft in vijf-kilometer hokken (uurhokken). In tabel 1 zijn derhalve diverse soorten opgenomen die hoogstwaarschijnlijk waargenomen zijn in de omliggende (natuur-)gebieden en niet binnen het plangebied. Of de in tabel 1 opgenomen soorten binnen het plangebied kunnen worden verwacht, wordt behandeld in hoofdstuk 5.

Tabel 1: Gemelde waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied op de website www.telmee.nl (2010-2015).

		Beschermingsregime*		
Soortnaam Nederlands	Soortnaam wetenschappelijk	FF	RL	VN
Vaatplanten				
Daslook	<i>Allium ursinum</i>	2	-	-
Grote keverorchis	<i>Neottia ovata</i>	2	KW	-
Gulden sleutelbloem	<i>Primula veris</i>	2	KW	-
Klein glaskruid	<i>Parietaria judaica</i>	2	-	-
Lange ereprijs	<i>Veronica longifolia</i>	2	-	-
Maretak	<i>Viscum album</i>	2	-	-
Rapunzelklokje	<i>Campanula rapunculus</i>	2	KW	-
Ruig klokje	<i>Campanula trachelium</i>	2	-	-
Steenbreekvaren	<i>Asplenium trichomanes</i>	2	-	-
Tongvaren	<i>Asplenium scolopendrium</i>	2	-	-
Veldsalie	<i>Salvia pratensis</i>	2	KW	-
Wilde herfsttijloos	<i>Colchicum autumnale</i>	2	BE	-
Wilde marjolein	<i>Origanum vulgare</i>	2	-	-
Vogels				
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	3/VR	KW	4
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	3/VR	-	4
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	3/VR	-	2
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	3/VR	-	3
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	3/VR	-	4
Huismus	<i>Passer domesticus</i>	3/VR	GE	2

		Beschermingsregime*		
Soortnaam Nederlands	Soortnaam wetenschappelijk	FF	RL	VN
Oehoe	Bubo bubo	3/VR	-	3
Ooievaar	Ciconia ciconia	3/VR	-	3
Roek	Corvus frugilegus	3/VR	-	2
Slechtvalk	Falco peregrinus	3/VR	GE	3
Sperwer	Accipiter nisus	3/VR	-	4
Steenuil	Athene noctua	3/VR	KW	1
Zoogdieren				
Bever	Castor fiber	3/HR	GE	-
Das	Meles meles	3	-	-
Eekhoorn	Sciurus vulgaris	2	-	-
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	3/HR	-	-
Steenmarter	Martes foina	2	-	-
Herpetofauna				
Alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	2	-	-
Hazelworm	Anguis fragilis	3	-	-
Levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	2	GE	-
Muurhagedis	Podarcis muralis	3/HR	EB	-
Rugstreeppad	Bufo calamita	3/HR	GE	-
Vuursalamander	Salamandra salamandra	3	BE	-
Vissen				
Bittervoorn	Rhodeus amarus	3	KW	-
Elrits	Phoxinus phoxinus	3	BE	-
Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	3	GE	-
Meerval	Silurus glanis	2	-	-
Rivierdonderpad	Cottus perifretum	2	-	-

* FF = Flora- en faunawet: 1 = algemeen beschermde soort; 2 = 'overige' soort; 3 = streng beschermde soort; VR = Vogelrichtlijnsoort; HR = Habitatrichtlijnsoort.
 RL = Rode Lijst van Nederland: GE = gevoelig; KW = kwetsbaar.
 VN = soort met vaste nestplaats; zie voor categorieën paragraaf 3.1.2.

4.2 Veldbezoek

Op 26 november 2015 is een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied om een indruk te verkrijgen van de aanwezige biotopen ter plaatste. Eventuele waarnemingen van beschermde planten- en diersoorten zijn genoteerd.

Het veldbezoek is uitgevoerd in het late najaar, waardoor plantensoorten reeds uitgebloeid zijn. Wel is het tijdens het veldbezoek inzicht gekregen in de aanwezige biotopen binnen het plangebied.

Het plangebied kan gezien de aanwezige biotopen grofweg in twee delen gesplitst worden. Allereerst is het zuidelijke deel gelegen op het terrein van de naastgelegen RWZI en wordt door een hek gescheiden van het noordelijk deel. Binnen dit deel van het plangebied is intensief gemaaid gras en bos aanwezig. De overgang van gras naar bos betreft een harde overgang, zonder mantel- en zoomvegetatie. Ook in het bos, dat voornamelijk eiken, essen en elzen bevat, is nauwelijks ondergroei aanwezig. Her en der is struweel aanwezig in de vorm van braam of hazelaar. Vanwege de magere ondergroei binnen het bos en de intensief beheerde grasvelden worden beschermde planten in het zuidelijk deel van het plangebied niet verwacht.

Het noordelijk deel van het plangebied biedt aan weerszijden van de Kanjel een geleidelijk opgaande structuur van gras- en kruidenlagen tot struweellagen en enkele hogere bomen. Deze structuurrijke delen bieden in potentie geschikt groeibiotoop voor beschermde plantensoorten als veldsalie en rapunzelklokje (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Geschikte hellingen of hellingbosjes waar zeer zeldzame soorten als daslook, grote keverorchis en gulden sleutelbloem (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) voorkomen, zijn niet aangetroffen binnen het plangebied.

Tijdens het veldbezoek kon het voorkomen van enkele, jaarrond zichtbare, beschermde plantensoorten wel al uitgesloten worden. Zo is de enige bebouwing binnen het plangebied het scoutinggebouw. Beschermde muurplanten (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) zijn tegen dit gebouw niet aangetroffen. Hiernaast is in de bomen binnen het plangebied geen maretak (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) aangetroffen.

Tijdens het veldbezoek werden enkele vogelsoorten (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) waargenomen binnen en in de nabije omgeving van het plangebied. Het betrof de soorten boomklever (*Sitta europaea*), houtduif (*Columba palumbus*), koolmees (*Parus major*), merel (*Turdus merula*), pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*), roodborst (*Erithacus rubecula*), spreeuw (*Sturnus vulgaris*), winterkoning (*Troglodytes troglodytes*) en zwarte kraai (*Corvus corone*). Binnen het plangebied werden twee nesten en een oude boom met diverse spechtengaten waargenomen (zie afbeelding 6). Een van de nesten betreft hoogstwaarschijnlijk een nest van de zwarte kraai. Het andere nest betreft een oud duivennest. Spechten zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen. Gezien de ligging tussen het stedelijk gebied betreffen dit hollen van de bonte of groene specht. De nesten van de zwarte kraai of van bonte of groene spechten zijn jaarrond beschermd wanneer in de directe omgeving geen alternatieve nestgelegenheden aanwezig zijn. Ten noorden van de Kanjel blijven alle bomen behouden. Deze locatie biedt voldoende alternatief nestgebied voor aanwezige spechtsoorten. Het nest van de zwarte kraai is reeds in dit gebied gelegen, waardoor het nest van de zwarte kraai niet verloren gaat. De nesten van de zwarte kraai en bonte en groene specht dienen derhalve niet als jaarrond beschermd beschouwd te worden. De beplanting binnen het plangebied biedt hiernaast geschikt nestgebied voor de houtduif, maar ook voor andere algemeen voorkomende vogelsoorten als merel en winterkoning, tijdens het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli). Jaarrond beschermde vogelnesten zoals van bijvoorbeeld de buizerd of steenuil zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek.

Het scoutinggebouw is de enige bebouwing binnen het plangebied. Deze bebouwing bevat geen stootvoegen maar biedt wel holten onder de pannen, welke mogelijk toegang tot de bebouwing voor vleermuizen bieden. Het scoutinggebouw wordt vooralsnog niet gesloopt. Hiernaast bevindt zich een dode boom met diverse spechtengaten binnen het plangebied. Gezien de grootte en leeftijd van de boom, is de boom in potentie geschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet).

Hiernaast werd tijdens het veldbezoek op diverse plaatsen binnen het plangebied vraatsporen van de bever (*Castor fiber*, tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) waargenomen (zie ook afbeelding 7). Gezien de verkleuring van het hout betroffen dit geen recente sporen maar sporen van hoogstwaarschijnlijk minimaal één tot enkele jaren oud. Hoewel www.waarneming.nl niet gebruikt mag worden is als volwaardige bronliteratuur bij ecologisch onderzoek, is op de website wel te zien dat er in januari 2013 een gevalideerde waarneming van de bever is gedaan. Overige recente sporen, zoals pootafdrukken of uitwerpselen zijn niet aangetroffen. Een burcht of sporen van een beverburcht zijn evenmin aangetroffen binnen het plangebied. Tijdens het veldbezoek is het voorkomen van de bever in de omgeving van het plangebied tevens bekeken. Ten noordenwesten van het plangebied, stroomafwaarts van de Kanjel, is de Maas aanwezig. O.a. via de Maas is de bever de laatste jaren aan een opmars bezig om zich te verspreiden binnen Nederland (CBS, 2015). Hoewel de Kanjel van de Maas gescheiden wordt door een rooster aan het eind van de Kanjel, is het mogelijk dat bevers de dijk over het land passeren en zo de Kanjel bereiken. Stroomopwaarts van de Kanjel worden de oevers van de watergang steiler en minder natuurlijk. Er zijn stroomopwaarts van de Kanjel geen sporen van bevers waargenomen in de omgeving van het plangebied.

De Kanjel was ten tijde van het veldbezoek een brede maar ondiepe beek binnen het plangebied. Op verschillende locaties lopen de oevers steil af en bevatten ze nauwelijks oevervegetatie. Op enkele andere plaatsen binnen het plangebied zijn geleidelijk oplopende oevers aanwezig met een brede oevervegetatie. Het tijdstip van het veldbezoek (najaar 2015) was ongeschikt voor het bemonsteren van vissen en amfibieën, deze zijn derhalve tijdens het veldbezoek niet waargenomen.

Tot slot is het plangebied geschikt bevonden als foerageergebied voor kleine, algemeen beschermde zoogdiersoorten (tabel 1, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) en als landhabitat voor algemeen beschermde, zwervende amfibiesoorten (tabel 1, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet).

Overige strenger beschermde soorten (tabel 2 en 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) als reptielen of vlinders of sporen hiervan zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek.

Afbeelding 6: Aangetroffen vogelnesten binnen het plangebied (rood omlijnd) tijdens het veldbezoek.

Afbeelding 7: Aangetroffen vraatsporen van de bever tijdens het veldbezoek.

5 Interpretatie

Op basis van de gegevens uit het literatuuronderzoek, de waarnemingen tijdens het veldbezoek en de aanwezige terreinkenmerken is in dit hoofdstuk de verwachte betekenis van het plangebied voor beschermde flora en fauna vermeld.

5.1 Flora

Het literatuuronderzoek toont aan dat diverse beschermde plantensoorten (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) voorkomen in de omgeving van het plangebied. Op basis van het veldbezoek kon al uitgesloten worden dat beschermde muurvegetatie, zoals klein glaskruid, steenbreekvaren en tongvaren, aanwezig is binnen het plangebied. Tevens is de aanwezigheid van maretak binnen het plangebied uitgesloten. Gezien de ligging van het plangebied te midden van stedelijk en industrieel gebied en de afwezigheid van (kalkrijke) hellingen, worden zeldzame soorten als daslook, grote keverorchis en gulden sleutelbloem niet verwacht binnen het plangebied. De structuurrijke bosrand en oeverzones in het noordelijk deel van het plangebied bieden wel potentieel geschikt groeibiotoop voor de soorten lange ereprijs, rapunzelklokje, ruig klokje, veldsalie, wilde herfsttijloos en wilde marjolein. Doordat het verkennend onderzoek is uitgevoerd in het najaar van 2015 kon echter geen uitsluitsel gegeven worden over het daadwerkelijk voorkomen van deze soorten.

5.2 Algemeen beschermde soorten

Het gehele plangebied is in potentie geschikt voor algemeen beschermde zoogdiersoorten (tabel 1, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) als mol en konijn. Daarnaast kunnen algemeen beschermde amfibieën (tabel 1, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) als bruine kikker en gewone pad gebruik maken van het plangebied als landhabitat en dient de Kanjel mogelijk als voortplantingswater.

5.3 Vogels

In de literatuur zijn diverse vogelsoorten opgenomen die waargenomen zijn in de omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek werden jaarrond beschermde nesten zoals van de buizerd, huismus of steenuil niet aangetroffen binnen het plangebied. Het voorkomen van soorten met een jaarrond beschermd nest, wordt, gezien de ligging te midden van stedelijk en industrieel gebied, ook niet verwacht. Het voorkomen van jaarrond beschermde vogelnesten binnen het plangebied wordt derhalve uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek werden wel enkele andere nesten aangetroffen. Dit betreft allereerst een nest van de zwarte kraai en een boom met diverse spechtenholen van groene of bonte spechten. Nesten van zwarte kraai, groene en bonte spechten behoren tot de zogenaamde 'omgevingsscansoorten'. Nesten van deze soorten zijn enkel jaarrond beschermd wanneer de omgeving onvoldoende alternatieve nestgelegenheid biedt. Doordat de bomen ten noorden van de Kanjel behouden blijven bij de ingreep, blijft voor deze soorten voldoende alternatief broedbiotoop aanwezig. De nesten behoeven derhalve niet als jaarrond beschermd beschouwd te worden. Tenslotte werd een oud duivennest aangetroffen binnen het plangebied. De vegetatie binnen het plangebied biedt geschikt broedbiotoop voor duiven en andere broedvogelsoorten als merel en vink tijdens het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli).

5.4 Zoogdieren

Binnen het plangebied zijn voornamelijk aan de noordzijde van het plangebied (ten noorden van het hekwerk) structuurrijke biotopen aanwezig met overgangen tussen struweel en hoog opgaande bomen en bosjes. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen of nesten van de, in de literatuur genoemde, das (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) en eekhoorn (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) aangetroffen.

Het voorkomen van deze soorten kan op basis van het veldbezoek derhalve uitgesloten worden.

Tijdens het veldbezoek werden wel diverse vraatsporen van de bever (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) aangetroffen. Gezien de kleur van de vraatsporen betreffen dit verouderde sporen van een tot enkele jaren geleden. Recente pootafdrukken, andere sporen of verblijfplaatsen werden niet aangetroffen binnen het plangebied.

Hiernaast bevat een dode boom binnen het plangebied diverse (spechten-)holten. Het is mogelijk dat de holten in deze boom een geschikte verblijfplaats bieden voor boombewonende vleermuissoorten als watervleermuis (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet).

Tot slot biedt het scoutinggebouw binnen het plangebied mogelijk verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuissoorten als de gewone dwergvleermuis (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) en is het mogelijk dat deze bebouwing een functie vervult voor steenmarters (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet).

5.5 Herpetofauna

Door het plangebied loopt de watergang Kanjel. Deze watergang bevat op enkele locaties geleidelijk oplopende en structuurrijkere oevers, maar is grotendeels erg arm aan watervegetatie. Bovendien mondt de Kanjel ten oosten van het plangebied uit op de Maas en bevat deze ten westen van het plangebied steile en structuurarme oevers. Hoewel binnen het plangebied een bosje aanwezig is langs de watergang, is het plangebied gelegen binnen stedelijk gebied. Het voorkomen van de alpenwatersalamander (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) wordt derhalve op deze locatie niet verwacht. Hiernaast worden in de literatuur de rugstreeppad en vuursalamander (beide tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) genoemd. De rugstreeppad is een pionierssoort die voor zijn voortplanting gebaad is bij ondiepe wateren die snel opwarmen. De soort wordt daarom vaak aangetroffen in tijdelijke ondiepe plassen en poelen. De vuursalamander komt voor in heuvelachtig landschap met vochtige loofbossen. Hierin is hij afhankelijk van heldere, zuurstofrijke bronwateren voor zijn voortplanting. Geschikt biotoop voor zowel de rugstreeppad als de vuursalamander is niet aanwezig binnen het plangebied. Deze soorten worden derhalve ook niet verwacht binnen het plangebied.

Naast amfibieën worden in de literatuur ook enkele reptielensoorten (tabel 2 en 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) genoemd. Het betreft de soorten hazelworm, levendbarende hagedis en de muurhagedis. Deze soorten zijn allen gebonden aan specifieke, veelal grootschalige biotopen, welke niet aanwezig zijn binnen het plangebied. Hazelwormen komen voornamelijk voor binnen grote bosgebieden en levendbarende hagedissen worden veelal gevonden op heideterreinen. Muurhagedissen komen in Nederland enkel nog voor op enkele oude vestigingswerken in Maastricht. Deze reptielensoorten worden vanwege de afwezigheid van geschikt leefgebied niet verwacht binnen het plangebied.

5.6 Vissen

Binnen het plangebied biedt de Kanjel verschillende biotopen. Aan de oostzijde van het plangebied bevat de watergang steile en structuurarme oevers. Halverwege het plangebied gaat de watergang over in geleidelijk oplopende en structuurrijkere oevers. Van een dichte zoom van water- en oeverplanten over de gehele lengte van de watergang was binnen het plangebied echter geen sprake. Tijdens het veldbezoek was het water relatief ondiep, langzaamstromend en bevatte weinig waterplanten. Gezien het langzaamstromende, ondiepe water, waarbij slechts op locaties structuurrijke oevers aanwezig zijn, wordt het voorkomen van zeldzame vissoorten als de bittervoorn, elrits en gestippelde alver niet verwacht. De in de literatuur voorkomende meerval en rivierdonderpad kunnen op voorhand uitgesloten worden doordat deze voornamelijk voorkomen in grotere wateren zoals rivieren (Maas) en meren.

5.7 Overige soorten

Gezien de ligging van het plangebied te midden van stedelijk en industrieel gebied wordt het voorkomen van overige beschermde soorten (tabel 2 en 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) zoals libellen en vlinders niet verwacht binnen het plangebied.

6 Effecten voorgenomen ingrepen

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de effecten van de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik in het plangebied op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Ook wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de plannen voor de beschermde gebieden.

6.1 Beschermde soorten

Allereerst wordt aandacht besteed aan de effecten die kunnen optreden op beschermde soorten als gevolg van de realisatie en het gebruik van de buffer.

6.1.1 Flora

Het noordelijk deel van het plangebied, waar de vegetatie aan weerszijden van de Kanjel een structuurrijke overgang tussen kruiden, struweel en hoger opgaande vegetatie kent, biedt potentieel groeigebied voor de beschermde plantensoorten lange ereprijs, rapunzelklokje, ruig klokje, veldsalie, wilde herfsttijloos en wilde marjolein (allen tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Aan de zuidzijde van de Kanjel word vegetatie gerooid en grond vergraven. Dit betekent dat eventueel voorkomende exemplaren van deze soorten vernietigd worden. Het groeibiotoop aan de noordzijde van de Kanjel blijft behouden.

6.1.2 Algemeen beschermde soorten

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor diverse kleine, algemeen voorkomende zoogdiersoorten (tabel 1, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) en er kunnen algemeen voorkomende amfibieën (tabel 1, AMvB artikel 75) gebruik maken van het plangebied als landhabitat en voortplantingshabitat. In de omgeving van het plangebied blijft ruim voldoende geschikt habitat over voor deze soorten. Negatieve effecten als gevolg van de aanleg van de buffer worden niet verwacht. Wel dient tijdens de werkzaamheden rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

6.1.3 Vogels

Ten zuiden van de Kanjel wordt alle vegetatie gerooid. Het kraaiennest bevindt zich ten noorden van de Kanjel en blijft derhalve behouden. Directe effecten op het kraaiennest treden niet op. Gezien de stedelijke omgeving waarin de nestboom zich bevindt leidt de tijdelijke verstoring die optreedt als gevolg van de werkzaamheden evenmin tot indirecte negatieve effecten.

Het verwijderen van de vegetatie ten zuiden van de Kanjel (inclusief de dode boom met spechtenholen) kan negatieve effecten hebben op broedende vogels (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) tijdens het broedseizoen. Wanneer de vegetatie verwijderd wordt tijdens het broedseizoen, kunnen broedende vogels verstoord worden en broedsels verloren gaan. Zoals in vorig hoofdstuk is beschreven zijn jaarrond beschermde nesten niet aangetroffen en worden deze evenmin verwacht binnen het plangebied. Voor zowel het nest van de zwarte kraai als de spechtenholen geldt dat voldoende alternatieve nestgelegenheden aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied, waardoor deze nesten niet als jaarrond beschermd beschouwd worden.

6.1.4 Zoogdieren

Binnen het plangebied zijn sporen van de bever (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) aangetroffen. Het betrof verouderde vraatsporen van minimaal een tot enkele jaren oud. Op basis van de website www.waarneming.nl is bekend dat in het vroege voorjaar van 2013 een bever is waargenomen binnen het plangebied. Tijdens het veldbezoek werden echter geen overige sporen van de bever waargenomen. Ook verblijfplaatsen van de bever of aanwijzingen voor verblijfplaatsen werden niet aangetroffen.

Vanwege de afwezigheid van verse sporen van de bever, wordt niet verwacht dat de bever recentelijk is voorgekomen binnen het plangebied. Het optreden van directe negatieve effecten worden derhalve ook niet verwacht. Na afloop van de werkzaamheden blijft de Kanjel toegankelijk voor de bever en biedt de noordelijke oever van de watergang beschutting en voedsel. Ook van indirecte effecten van de ingreep is momenteel dus geen sprake. Op dit moment worden negatieve effecten op de bever niet voorzien. Indien bij aanvang of tijdens de werkzaamheden alsnog bevers aangetroffen worden binnen het plangebied dient direct contact met een ecooloog opgenomen te worden.

Hiernaast bevindt zich binnen het plangebied een dode boom met diverse spechtenholen. Zodra spechten geen gebruik meer maken van deze hopen, vormen deze een geschikt verblijf voor boombewonende vleermuissoorten zoals de watervleermuis (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Vanwege de onbereikbaarheid van de holten kon tijdens het veldbezoek geen uitsluitel gegeven worden over het al dan niet geschikt zijn als verblijf voor vleermuizen. Indien het niet mogelijk blijkt om de boom binnen het plangebied te behouden, dient een aanvullend bezoek met een ladder of hoogwerker uitsluitel te geven over de geschiktheid van de holten als vleermuisverblijf. Het scoutinggebouw binnen het plangebied is in potentie geschikt als vleermuisverblijf voor gebouwbewonende vleermuissoorten zoals gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis (beide tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Het gebouw en de directe omgeving blijft echter behouden bij de ingreep. Negatieve effecten op mogelijk aanwezige vleermuisverblijven in de bebouwing treden derhalve niet op. Gezien de ligging te midden van stedelijk gebied en de nabijheid van alternatieve bomenlanen en kleine bosjes, wordt niet verwacht dat vaste vliegroutes of essentieel foerageergebied aanwezig is binnen het plangebied. Doordat de Kanjel behouden blijft bij de ingreep en niet aanvullend verlicht wordt, blijft de eventuele functie als foerageergebied voor watergebonden vleermuissoorten eveneens behouden.

Verder maken steenmarters (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) mogelijk gebruik van het scoutinggebouw als verblijfplaats. Zoals genoemd blijft het gebouw en de directe omgeving behouden bij de ingreep, waardoor negatieve effecten op een mogelijk aanwezig verblijf niet verwacht worden. Het plangebied wordt hiernaast mogelijk gebruikt als migratieroute of foerageergebied van de steenmarter. Deze soort is echter sterk aangepast aan het leven binnen stedelijk gebied, waardoor de omgeving van het plangebied ruim voldoende alternatief migratie- en foerageergebied biedt. Negatieve effecten op de steenmarter worden derhalve niet verwacht als gevolg van de werkzaamheden.

6.2 Beschermde gebieden

Het plangebied bevindt zich niet binnen of nabij de EHS of Natura2000-gebieden. Negatieve effecten op deze beschermde natuurgebieden worden derhalve niet verwacht.

De bomen binnen het plangebied vallen wel onder de bomenverordening van de gemeente Maastricht.

7 Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de gegevens die verkregen zijn met het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek, kan worden gesteld dat de voorgenomen realisatie van de buffer nadelige effecten kan hebben voor beschermde soorten maar niet voor beschermde gebieden.

7.1 Beschermde soorten

7.1.1 Flora – aanvullend veldbezoek en werken volgens gedragscode

De structuurrijke vegetatie binnen het noordelijk deel van het plangebied biedt geschikt groeibiotoop voor de lange ereprijs, rapunzelklokje, ruig klokje, veldsalie, wilde herfsttijloos en de wilde marjolein (allen tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Het ten noorden van de Kanjel gelegen deel van het plangebied blijft ongeroerd. Ten behoeve van de buffer wordt de vegetatie ten zuiden van de Kanjel gerooid en de grond vergraven. De mogelijk voorkomende beschermde plantensoorten zijn vrijgesteld van ontheffingsaanvraag onder voorwaarde van een goedgekeurde gedragscode (Unie van Waterschappen, 2012). Volgens de gedragscode dient de soort uitgegraven te worden en verplaatst te worden naar geschikt biotoop in de omgeving. Na afloop van de werkzaamheden kunnen de soorten zich weer vestigen op de oevers van de Kanjel. Doordat het verkennend flora- en faunaonderzoek in het najaar is uitgevoerd, is niet bekend of en waar exemplaren van de lange ereprijs, rapunzelklokje, ruig klokje, veldsalie, wilde herfsttijloos en de wilde marjolein voorkomen. Aanbevolen wordt om door middel van een aanvullend veldbezoek tijdens het bloeiseizoen van deze soorten (juli – augustus) vast te stellen waar exemplaren van de soorten voorkomen. In een ecologisch werkprotocol dient vervolgens opgenomen te worden hoe tot invulling van de gedragscode wordt gekomen voor de werkzaamheden. Het uitgraven van de soorten dient te gebeuren door of onder begeleiding van een ecooloog.

7.1.2 Algemeen beschermde diersoorten - rekening houden met zorgplicht

Het plangebied is in potentie geschikt als leefgebied voor enkele algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën (tabel 1, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). De omgeving van het plangebied biedt voldoende alternatief leefgebied voor een goede staat van instandhouding van deze soorten. Negatieve effecten op deze soorten als gevolg van de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op voorkomende soorten. Individuen van de soort worden mogelijk verwond (artikel 9, Flora- en faunawet).

Indien er tijdens de werkzaamheden soorten aangetroffen worden dient er derhalve sprake te zijn van zorgvuldig handelen. Dit houdt in dat aangetroffen individuen van deze soorten verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend gebied, buiten invloed van de werkzaamheden.

7.1.3 Broedvogels – rooiwerkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen

Aangezien de vegetatie binnen het plangebied verwijderd wordt, treden mogelijk negatieve effecten op broedvogels op, zoals het doden of verwonden van vogels (artikel 9, Flora- en faunawet), het verontrusten van een broedende vogels (artikel 10, Flora- en faunawet), het vernielen van nesten (artikel 11, Flora- en faunawet) of het vernielen van eieren (artikel 12, Flora- en faunawet). Vogels zijn opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet.

In gebruik zijnde nesten van vogels worden gezien als vaste verblijfplaatsen van vogels. Deze zijn streng beschermd en mogen niet worden verstoord of vernietigd ten behoeven van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Flora- en faunawet mogelijk. Voor de geplande rooiwerkzaamheden betekent dit, dat deze uitgevoerd moeten worden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort.

7.1.4 Bever - geen effect, bij aantreffen direct contact met ecooloog

Zoals in paragraaf 6.1.4. is beschreven, worden momenteel geen negatieve effecten op de bever (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) verwacht. Het is wel bekend dat bevers voorkomen in de omgeving van het plangebied. Indien bij aanvang of tijdens de werkzaamheden bevers aangetroffen worden binnen het plangebied dient direct contact met een ecooloog opgenomen te worden.

7.1.5 Vleermuizen - indien dode boom gekapt wordt, is aanvullend onderzoek nodig

Binnen het plangebied is een dode boom aanwezig met diverse (oude) spechtenholen. Eenmaal uit gebruik bieden spechtenholen geschikte verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuissoorten (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Vanwege de onbereikbaarheid van de hollen, kon niet vastgesteld worden of de aanwezige hollen een geschikte holte voor vleermuizen bieden. Indien besloten wordt de boom te kappen, dient een aanvullend bezoek met een ladder of hoogwerker hierover uitsluitel te geven. Dit aanvullend bezoek kan uitgevoerd worden in de periode januari-april van 2016, zodat, indien noodzakelijk, direct een aanvullend vleermuizenonderzoek in gang gezet kan worden.

Wanneer blijkt dat de holten in de boom daadwerkelijk geschikte locaties voor een vleermuisverblijf bieden, is voor de kap van de boom een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk, voorafgegaan door een vleermuizenonderzoek. Gezien de lange doorlooptijd van een vleermuizenonderzoek (twee bezoeken in de periode mei-juli en twee bezoeken in de periode augustus-september), wordt aanbevolen om na te gaan of dat de betreffende boom bij de ingreep behouden kan blijven.

7.2 Beschermde gebieden

Zoals in paragraaf 6.2 is aangegeven, worden negatieve effecten op Natura2000-gebieden en de EHS niet verwacht.

Op basis van de bomenverordening van de gemeente Maastricht dient wel een vergunning aangevraagd te worden voor de kapwerkzaamheden.

8 Geraadpleegde literatuur

Boeken

- Blamey, M. en C. Grey-Wilson, 1990. De geïllustreerde flora. Tirion Natuur, Baarn
- CBS, PBL, Wageningen UR (2015). [Bever, 1988-2013](#) (indicator 1061, versie 09, 15 april 2015). www.compendiumvoordeleefomgeving.nl. CBS, Den Haag; Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven en Wageningen UR, Wageningen.
- Chinery, M., 2004. Nieuwe insecten gids. Tirion Natuur, Baarn
- Meijden, R. van der, 2005. Heukels' Flora. Wolters-Noordhoff, Groningen/Houten.
- Montag, K., 2003. Compact natuurgids Paddenstoelen. Fontaine Uitgevers BV, Abcoude.
- Svensson, L., 2010. ANWB vogelgids van Europa. ANWB Media/Tirion Natuur, Baarn.
- Twisk, P. en A. van Diepenbeek, 2010. Veldgids Europese zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist.
- Unie van Waterschappen, 2012. Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen. Goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie op 6 februari 2012. Den Haag.
- Wynhoff, I., C. van Swaay en J. van der Made, 2001. Veldgids Dagvlinders. Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht.

Websites

- www.rijksoverheid.nl
- www.synbiosys.alterra.nl
- www.telmee.nl
- www.waarneming.nl